

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Hroznová 63/2, Brno, 656 06
Národní referenční laboratoř
Odbor diagnostiky škodlivých organismů rostlin
Laboratoř diagnostiky škodlivých organismů rostlin Opava
Jaselská 16, 746 01 Opava, tel.: 553 631 226 (25)

Prognóza výskytu mšic v porostech sadbových brambor v roce 2022 *Aphid incidence forecast in seed potato crops in 2022*

Jako vektor neperzistentních virů PVY, PVA, PVM a PVS se uplatňuje kyjatka hrachová (*Acyrtosiphon pisum*), mšice střemchová (*Rhopalosiphum padi*), mšice chmelová (*Phorodon humuli*), kyjatka osenní (*Sitobion avenae*), mšice maková (*Aphis fabae*) a další zástupci rodu *Aphis*. Mšice broskvoňová (*Myzus persicae*) a mšice řešetláková (*Aphis nasturtii*), jsou sledovány navíc pro schopnost přenášet i perzistentní vir svinutky bramboru (PLRV). Údaje o migraci mšic ze sacích pastí a Lambersových misek jsou v sezóně k dispozici na Rostlinolékařském portále a jsou pomůckou pro určení termínu zahájení chemické regulace a pro stanovení intenzity zásahů v době vegetace.

Prognóza jarního přeletu „bramborových mšic“ (*Myzus persicae*, *Aphis nasturtii*) **Forecast of spring migration of „potato aphids“ (*Myzus persicae*, *Aphis nasturtii*)**

Mšice broskvoňová:

Pro jarní období roku 2021 byla očekávána nejméně průměrná migrace. S minimálním rizikem velmi časných náletů. Z důvodů nepříznivého počasí v dubnu a následně i květnu a červnu se prognóza nenaplnila a jarní výskyty byly jen slabé. V nejrizikovější oblasti vysočiny (past Lípa) byly krátkodobě hodnoty průměru překonány na začátku třetí dekády června a také na přelomu července a srpna.

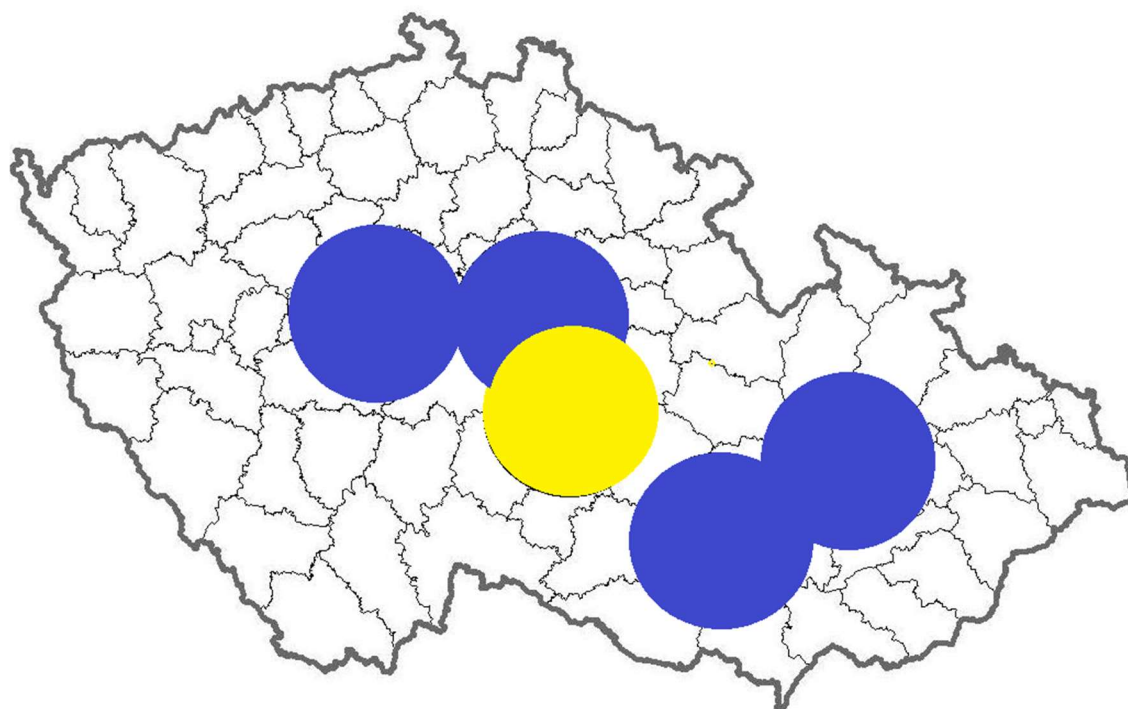
Na podzim byly napříč republikou pozorovány škodlivé výskyty v porostech řepky. Migrace zaznamenaná sacími pastmi byla podprůměrná s výjimkou Lípy, kde byl zaznamenan dokonce nadprůměrný přelet. Společným rysem migrace na stanicích v Čechách bylo období intenzivního přeletu na přelomu září a října, kdy se hodnoty krátkodobě dostaly vysoko nad průměr. Tento časný přelet spojený s vyššími odchvy samců zvyšoval pravděpodobnost dobrého přezimování, protože let zřejmě směřoval na zimního hostitele – broskvoň, kde měly vejcorodé samičky před příchodem zimy dostatek času k vývoji, páření a naklazení vajíček. **Riziko silnějších jarních výskytů je vysoké na Vysočině, tedy tam, kde je soustředěno pěstování sadby brambor. Na ostatním území jsou očekávány pouze podprůměrné záchyty během jara 2022** a navíc se pravděpodobně neuplatní anholocyclické kmeny, kterým mrazivý průběh zimy neumožnil přežití.

Mšice řešetláková:

Pro jaro 2021 byly očekávány průměrné přelety a úlovky na většině pastí tomu odpovídaly. Ve Věrovanech byly záchyty sice slabší, ale v Lípě byl průměr dokonce překonán.

Při podzimní migraci byly zjištěny pouze podprůměrné záchyty, ovšem v Lípě se vytvořila nadprůměrná a časná letová vlna, díky tomu je pro tento region predikován nadprůměrný přelet na jaře roku 2022. Na základě zkušeností z minulých let, je možné i po slabém přeletu na podzim také na ostatních stanicích, očekávat migraci na průměrné úrovni.

Intenzita podzimního přeletu mšice broskvoňové a mšice řešetlákové
Intensity of autumn migration of Myzus persicae and Aphis nasturtii

Legenda (intenzita podzimního přeletu)
Legend (intensity of autumn migration)

 podprůměrná
below the average

 průměrná
average

 nadprůměrná
above the average

 kalamitní
calamitous

Prognóza jarního přeletu „ostatních bramborových mšic“ mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*), kyjaty hrachové (*Acyrtosiphon pisum*), mšice chmelové (*Phorodon humuli*), kyjaty osenní (*Sitobion avenae*), mšice makové (*Aphis fabae*) a zástupců rodu *Aphis*

Forecast of spring migration of „other potato aphids“ (*Rhopalosiphum padi*, *Acyrtosiphon pisum*, *Phorodon humuli*, *Sitobion avenae*, *Aphis fabae*, genus *Aphis*)

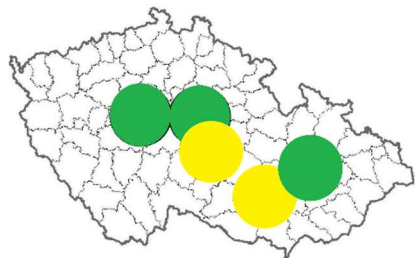
Během jarní letové vlny migrovala nadprůměrně pouze mšice maková, její kolonie byly dokonce pozorovány v porostech běžného pěstování brambor v ranobramborářských oblastech. Přelety ostatních sledovaných druhů, byly jen podprůměrné.

Při podzimní migraci se nadprůměrně uplatnila opět mšice maková, a to společně s mšicí střemchovou. Na stanici Lípa k nim přibyly i druhy z rodu *Aphis*. Za vhodných podmínek na jaře je u zmiňovaných druhů očekávána nejméně průměrná migrace, a to především na Vysočině. U ostatních druhů sledovaných jako přenašeči neperzistentních virů, byla zjištěna podprůměrná nebo nanejvýš průměrná letová vlna, proto je předpoklad, že jejich výskyt bude spíše slabý.

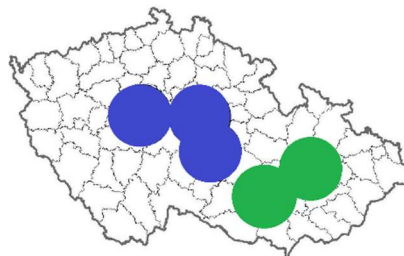
Podle podzimních přeletů je nadprůměrnými jarními výskyty mšice broskvoňové a řešetlákové, ale také mšice střemchové, makové a druhů z rodu *Aphis* nejvíce ohrožena oblast reprezentovaná sací pastí v Lípě u Havlíčkova brodu, na zbylém území jsou očekávány spíše podprůměrné záchyty.

Intenzita podzimního přeletu
Intensity of autumn migration of

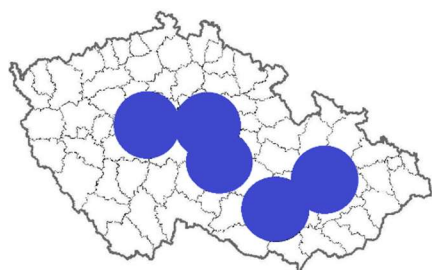
mšice střemchové
Rhopalosiphum padi

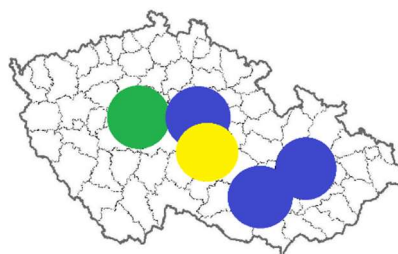
kyjatky osenní
Sitobion avenae

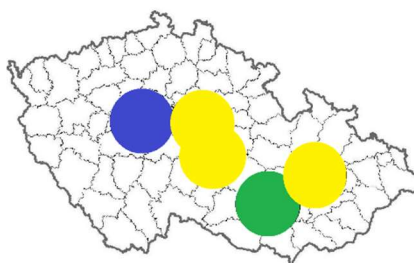
mšice chmelové a mšice hrachové
Phorodon humuli and Acyrthosiphon pisum

druhů rodu Aphis
genus Aphis

mšice makové
Aphis fabae

Legenda (intenzita podzimního přeletu)
Legend (intensity of autumn migration):

 podprůměrná
below the average

 průměrná
average

 nadprůměrná
above the average

 kalamitní
calamitous
